

تغییر اقلیم و برخی تأثیرات آن بر آبی پروری

محمدرضا زاهدی^{1*}؛ کیومرث روحانی قادیکلایی¹؛ حجت اله فروغی فرد¹؛ مریم معزی¹؛ عیسی

عبدالعلیان¹

¹ پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان، موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و

ترویج کشاورزی، بندرعباس

*مسئول مکاتبات: zahedi_persica@yahoo.com

چکیده: منابع آبی نقش زیادی در کنترل و تعادل شرایط آب‌وهوایی دارد. به عقیده بسیاری از دانشمندان کره زمین در حال گرم شدن است و این افزایش دما اثرات زیادی بر فعالیت‌های بیولوژیکی و فیزیکی، به‌خصوص بر روی آبزیان دارد. تغییر اقلیم دارای اثرات مستقیم مانند افزایش نیاز به اکسیژن، تغییر در نرخ تولید و به‌صورت غیرمستقیم مانند تغییرات در صید ماهیان جهت تولید غذا، معیشت و غیره بر صنعت آبی‌پروری است. تغییر اقلیم بسته به شرایط محیطی، نوع گونه و سیستم‌های پرورش آبزیان در هر منطقه می‌تواند از جهاتی مفید یا مضر باشد. برخی از تأثیرات منفی تغییر اقلیم و پدیده گرم شدن جهانی را می‌توان به استرس‌های حرارتی و مناسب نبودن پرورش آبزیان در شرایط کنونی نسبت به گذشته، تغییرات میزان نیاز اکسیژنی و افزایش هزینه‌های تولید جهت هوادهی و یا کاهش میزان تراکم، محدودیت دسترسی به آب شیرین جهت تعدیل شوری برای بسیاری از مناطق آبی‌پروری، تغییرات شوری و خارج شدن از آستانه تحمل و یا دامنه مناسب رشد در بسیاری از گونه‌ها و افزایش شیوع برخی از انواع بیماری‌ها با افزایش دما، تغییرات آب‌وهوایی و افزایش قدرت طوفان‌ها و یا سیلاب، افزایش سطح آب دریا و از دسترس خارج شدن بسیاری از مناطق ساحلی جهت آبی‌پروری و تداخل با منابع برای زمین‌های کشاورزی و از تأثیرات مثبت آن را می‌توان به بهبود کارایی نرخ رشد در دماهای بالاتر تا حد تحمل گونه و ضریب تبدیل غذایی بهتر در آب‌های گرم‌تر، امکان پرورش بسیاری از گونه‌ها در مناطق جدید و افزایش مدت زمان پرورش در برخی مناطق اشاره کرد. این تغییرات در بسیاری از کشورها اثرات محسوس تری بر تغییر نوع گونه پرورشی، مدت زمان پرورش، نوع سیستم‌های آبی‌پروری، معیشت مردم و برنامه‌های مدیریتی در آینده دارد. در کشور ایران انواع مختلفی از آبزیان در حال پرورش بوده و تغییرات اقلیم می‌تواند بر هر یک از انواع گونه‌های پرورشی در ایران تأثیرات متفاوتی داشته باشد. در این مقاله سعی خواهد شد به‌صورت اجمالی برخی از اثرات تغییر اقلیم بررسی شده و تحلیلی بر وضعیت آبی‌پروری در ایران در مواجهه با این پدیده ارائه نماید.

کلیدواژه‌ها: تغییر اقلیم، پرورش آبزیان، استرس حرارتی - تولید